

OTSUSED

KOMISJONI OTSUS,

16. august 2012,

millega kehtestatakse trükitud paberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid

(teatavaks tehtud numbri C(2012) 5364 all)

(EMPs kohaldatav tekst)

(2012/481/EL)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. novembri 2009. aasta määrust (EÜ) nr 66/2010 ELi ökomärgise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

olles nõu pidanud Euroopa Liidu ökomärgise komisjoniga

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel võib ELi ökomärgise anda toodetele, mille keskkonnamõju kogu toote olemus- ja kasutus- ja elutsükli jooksul on väike.
- (2) Määruses (EÜ) nr 66/2010 on sätestatud, et ELi ökomärgise andmise konkreetsete kriteeriumide kehtestamiseks tooterühmade kaupa.
- (3) Kuna trükitoodetes kasutatud kemikaalid võivad takistada nende toodete ringlussevõtet ning kahjustada keskkonda ja inimeste tervist, on asjakohane kehtestada tooterühmale „trükitud paber“ ELi ökomärgise andmise kriteeriumid.
- (4) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on vastavuses määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 16 kohaselt asutatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

1. Tooterühm „trükitud paber“ hõlmab kõiki trükitooted, mis sisaldavad vähemalt 90 massiprotsenti paberit, pappi või paberipõhiseid lähtematerjale, välja arvatud raamatud, kataloogid, märkmikud, brošüürid või vormid, mis peavad sisaldama vähemalt 80 massiprotsenti paberit, pappi või paberipõhiseid lähtematerjale. Trükitud lõpptooted vahelehti, kaasi ja kõiki selle paberosi käsitatakse trükitooted osadena.

⁽¹⁾ ELT L 27, 30.1.2010, lk 1.

2. Trükitooted kinnised vahelehed (mis ei ole ette nähtud eemaldamiseks) vastavad käesoleva määruse lisas esitatud nõuetele. Vahelehed, mis ei ole trükitud paberi külge kinnitatud (nagu voldikud, eemaldatavad kleebitsed), kuid mida müüakse või jagatakse koos kõnealuse tootega, vastavad käesoleva määruse lisas esitatud nõuetele vaid juhul, kui neile kavatsatakse paigutada ELi ökomärgis.

3. Tooterühm „trükitud paber“ ei hõlma järgmisi tooteid:

- a) trükitud pehmepaber;
- b) pakkimiseks ja pakendamiseks kasutatavad trükitooted;
- c) dokumendikaaned, ümbrikud ja spiraalkõited.

Artikkel 2

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „raamat“ – kõvade või pehmete kaantega õmmeldud ja/või liimköites trükitooted, näiteks õpik, ilukirjanduslik või mitte-ilukirjanduslik raamat, märkmik, töövihik, spiraalköites märkmik, aruanne, kaantega kalender, käsiraamat ja brošeeritud raamat. Mõiste „raamat“ ei hõlma žurnaale, brošüüre, ajakirju, perioodiliselt väljaantavaid katalooge ega aastaaruandeid;
- 2) „kulumaterjalid“ – trüki-, katmis- ja järeltöötlusprotsessis kasutatavad keemiatooted, mida on võimalik kasutada, hävitada, hajutada või ära kulutada. Kulumaterjalide hulka kuuluvad sellised tooted nagu trükivärvid, värvained, toonerid, kattelakid, lakid, liimid, pesuaineid ja niisutuslahused;
- 3) „dokumendikaaned“ – üksikute paberilehtede jaoks ette nähtud kokkupandavad kaaned või ümbrised. Dokumendikaante hulka kuuluvad sellised tooted nagu jagajad, rippkaustad, pappkarbid, kolmepoolsed kaaned, dokumenditaskud ja nelinurkkaaned;
- 4) „halogeenitud orgaaniline lahusti“ – orgaaniline lahusti, mille iga molekul sisaldab vähemalt üht broomi, kloori, fluori või joodi aatomit;

- 5) „vaheleht” – eraldi leht või osa, mis on trükitootest eraldi trükitud ning mis on kas paigutatud trükitootete lehtede vahele ja eemaldatav (lahtine lisaleht) või mis on köidetud trükitootete lehtede vahele ja seega moodustab toote lahutamatu osa (kinnine vaheleht). Vahelehed võivad olla mitmeleheküljelised reklaamid, brošüürid, vastusekaardid või muud müügievendamismaterjalid;
- 6) „ajaleht” – igapäevaselt või -nädalaselt välja antav uudiseid sisaldav trükis, mis on trükitud paberimassist ja/või taaskasutatud paberist valmistatud ajalehepaberile erikaaluga 40 kuni 65 g/m²;
- 7) „mittepaberkomponendid” – kõik trükitootete osad, mis ei koosne paberist, papist ega paberipõhistest lähtematerjalidest;
- 8) „pakend” – mis tahes materjalist valmistatud mis tahes laadi toode, mida kasutatakse kaupade (alates toorainetest kuni töödeldud kaupadeni) pakkimiseks, kaitsmiseks, käitlemiseks, tootjalt kasutajale või tarbijale kättetoimetamiseks ja esitlemiseks;
- 9) „trükitoode” – trükitava materjali töötlemise tulemusel saadav toode. Töötlemine sisaldab paberile trükkimist. Lisaks trükkimisele võib töötlemine hõlmata järeltöötlust, näiteks voltimine, stantsimine, lõikamine, koostamine, liimi kasutamine, köitmine, õmblemine. Trükitoodete hulka kuuluvad ajalehed, reklaammaterjalid, teabelehed, ajakirjad, kataloogid, raamatud, lendlehed, brošüürid, plokid, plakatid, üksiklehed, visiitkaardid, etiketid;
- 10) „trükkimine” – protsess, mille käigus trükitav materjal töödeldakse trükitooteks. Trükkimine koosneb trükiettevalmistusest, trükkimisest ja järeltöötlustest;
- 11) „ringlussevõtt” – taaskasutamistoiming, mille käigus jäätmematerjalid töödeldakse uuesti toodeteks, materjalideks või aineteks, et neid taaskasutada nende esialgsel või mõnel muul otstarbel. See hõlmab orgaaniliste ainete töötlemist, kuid ei hõlma energiatootmist jäätmematerjalidest ega taastöötlemist materjalideks, mida kasutatakse kütusena või kaeveõõnte täitmiseks;
- 12) „lenduv orgaaniline ühend” (LOÜ) – orgaaniline ühend, kaasa arvatud kreosoodi fraktsioon, aururõhuga vähemalt 0,01 kPa temperatuuril 293,15 K või vastava lenduvusega konkreetses kasutamistingimustes;
- 13) „pesuained” (mõnikord nimetatud ka puhastusaineteks või puhastiteks) on järgmised: a) vedelad kemikaalid trükivormide ja trükipresside eraldiseisvaks ja integreeritud pesemiseks, et eemaldada trükivärvi, paberitolmu jms; b) puhastid trüki- ja järeltöötlusmasinate jaoks, nt puhastid liimi- ja lakijääkide eemaldamiseks; c) trükivärvi eemaldajad kuivanud trükivärvi mahapesemiseks. Pesuainete hulka ei kuulu trükimasinate muude osade või muude masinate kui trüki- ja järeltöötlusmasinate puhastamise vahendid;
- 14) „paberijäägid” – paber, mis on tekkinud trükkimis- ja viimistlusprotsessis või paberi lõikamisel või stantsimisel või trükimasina või köiteliini käivitamisel ning mis ei ole trükitud lõpptootete osa.

Artikkel 3

Selleks et trükitud paberile saaks anda määruse (EÜ) nr 66/2010 alusel ELi ökomärgise, peab see kuuluma käesoleva otsuse artiklis 1 kindlaksmääratud tooterühma „trükitud paber” ja vastama käesoleva otsuse lisas sätestatud kriteeriumidele ning hindamis- ja kontrollinõuetele.

Artikkel 4

Tooterühmale „trükitud paber” kehtestatud kriteeriumid ning asjaomased hindamis- ja kontrollinõuded kehtivad kolm aastat alates käesoleva otsuse vastuvõtmise kuupäevast.

Artikkel 5

Haldusotstarbel antakse tooterühmale „trükitud paber” koodnumber „028”.

Artikkel 6

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 16. august 2012

Komisjoni nimel
komisjoni liige
Janez POTOČNIK

LISA

RAAMISTIK**Kriteeriumide eesmärgid**

Kriteeriumide eesmärk on eelkõige suurendada trükitoodete värvieemaldatavuse ja ringlussevõtu keskkonnatõhusust, vähendada LOÜ-heidet, vähendada või vältida ohtlike ainete kasutamisest tervisele või keskkonnale tekkivaid ohte. Kriteeriumid on kehtestatud nii, et eelistatavalt antakse ökomärgis väikese keskkonnamõjuga trükitoodetele.

KRITEERIUMID

Kriteeriumid on kehtestatud iga järgmise aspekti kohta:

1. lähtematerjalid;
 2. ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega;
 3. ringlussevõetavus;
 4. heited;
 5. jäätmed;
 6. energia;
 7. koolitus;
 8. kasutuskõlblikkus;
 9. tootega seotud teave;
 10. ELi ökomärgisel esitatav teave.
- 1., 3., 8., 9. ja 10. kriteeriumi kohaldatakse trükitud lõpptootes suhtes.
2. kriteeriumi kohaldatakse nii trükitootes mittepaperkomponentide kui ka paperkomponentide trükkimise, katmise ja järeltöötlusprotsessi suhtes.
- 4., 5., 6. ja 7. kriteeriumi kohaldatakse ainult paperkomponentide trükkimise, katmise ja järeltöötlusprotsessi suhtes.
- Neid kriteeriume kohaldatakse kõigi selliste protsesside suhtes, mis toimuvad kohas või kohtades, kus trükitooted valmistatakse. Kui ökomärgisega toodete jaoks on eraldi trükkimis-, katmis- ja järeltöötlusprotsess, siis kohaldatakse 2., 4., 5., 6. ja 7. kriteeriumi ainult nende protsesside suhtes.

Ökoloogilised kriteeriumid ei hõlma tooraine, kulumaterjalide ja lõpptoodete transporti.

Hindamis- ja kontrollinõuded

Iga kriteeriumi juures on esitatud konkreetsed hindamis- ja kontrollinõuded.

Kõik trükitoodete trükkimise toimingud peavad vastama nendele kriteeriumidele. Toote osad, mida trükkivad allhankijad, peavad seetõttu samuti vastama trükkimisnõuetele. Taotlus peab sisaldama kõigi trükitud paberi tootmisega seotud trükikodade ja allhankijate ning nende geograafilise asukoha loetelu.

Taotleja peab esitama trükikojas trükitoodete trükkimiseks kasutatud keemiatoodete loetelu. See nõue kehtib kõikide trükkimisel, katmisel ja järeltöötlusel kasutatud kulumaterjalide kohta. Taotleja esitatav loetelu peab sisaldama iga kasutatud keemiatootes kogust, otstarvet ja tarnijat ning komisjoni direktiivi 2001/58/EÜ⁽¹⁾ kohast ohutuskaarti.

Kui taotlejalt nõutakse kõnealustele kriteeriumidele vastavuse tõendamiseks deklaratsioonide, dokumentide, analüüside, katseprotokollide või muude tõendite esitamist, võivad tõendusmaterjalid pärineda vastavalt vajadusele taotlejalt ja/või tema tarnija(te)lt ja/või nende tarnija(te)lt.

⁽¹⁾ EÜT L 212, 7.8.2001, lk 24.

Lisaks iga kriteeriumi puhul esitatud katsemeetodile võib vajaduse korral kasutada ka muid katsemeetodeid, kui nende samaväärsust kinnitab taotlust hindav pädev asutus.

Võimaluse korral tehakse katsed standardi EN ISO 17025 nõuetele vastavates või samaväärsetes laboratooriumides.

Vajaduse korral võivad pädevad asutused nõuda täiendavaid dokumente ja teha sõltumatuid kontrolle.

EUROOPA LIIDU ÖKOMÄRGISE KRITEERIUMID

1. kriteerium – lähtematerjal

- a) Trükitooted trükitakse ainult paberile, mis kannab komisjoni otsusega 2011/333/EL⁽¹⁾ kehtestatud ELi ökomärgist.
- b) Ajalehepaberi kasutamisel trükitakse trükitooted ainult paberile, mis kannab komisjoni otsusega 2012/448/EL⁽²⁾ kehtestatud ELi ökomärgist.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama asjaomase trükitootte kirjelduse, kaasa arvatud kasutatud paberi kaubamärgi, koguse ja ruutmeetrikaalu. Loetelu peab sisaldama ka kasutatud paberi tarnijate nimesid. Taotleja peab esitama kasutatud paberi kohta kehtiva ELi ökomärgise sertifikaadi koopia.

2. kriteerium – ained ja segud, mille kasutamine on keelatud või lubatud piirangutega

- a) Ohtlikud ained ja segud

Trükitud lõpptootte trükkimisel, katmisel ja järeltöötlemisel ei tohi kasutada kulumaterjale, mis võivad sattuda trükitud lõpptoottesse ja mis sisaldavad aineid ja/või segusid, mis vastavad järgmiste ohu- või riskilauseetega klassifitseerimise tingimustele vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 1272/2008⁽³⁾ või nõukogu direktiivile 67/548/EMÜ,⁽⁴⁾ ega aineid, millele on osutatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 1907/2006⁽⁵⁾ artiklis 57.

See nõue ei kehti tolueeni kasutamise kohta rotatsioonisügavtrükkil, kus kasutatakse suletud või kapseldatud seadmeid või kui on olemas taaskasutusüsteem või mõni samaväärne süsteem lenduvate heitkoguste kontrollimiseks ja seireks ning mille puhul taaskasutusmäär on vähemalt 92 %. See nõue ei kehti samuti ka H412/R52-53 klassifikatsiooniga UV-lakkide ja UV-värvide kohta.

Trükitud lõpptootte mittepaberkomponendid (artikli 1 kohaselt kuni 20 massiprotsenti) ei tohi sisaldada eespool osutatud aineid.

Ohu- ja riskilause loetelu

Ohulause ⁽¹⁾	Riskilause ⁽²⁾
H300 „Allaneelamisel surmav”	R28
H301 „Allaneelamisel mürgine”	R25
H304 „Allaneelamisel või hingamisteedesse sattumisel võib olla surmav”	R65
H310 „Nahale sattumisel surmav”	R27
H311 „Nahale sattumisel mürgine”	R24
H330 „Sissehingamisel surmav”	R26
H331 „Sissehingamisel mürgine”	R23
H340 „Võib põhjustada geneetilisi defekte”	R46

⁽¹⁾ 7. juuni 2011. aasta otsus, millega kehtestatakse koopia- ja joonestuspaberile ELi ökomärgise andmise ökoloogilised kriteeriumid (ELT L 149, 8.6.2011, lk 12).

⁽²⁾ 12. juuli 2012. aasta otsus, millega kehtestatakse ajalehepaberile ELi ökomärgise andmise kriteeriumid (ELT L 202, 28.7.2012, lk 26).

⁽³⁾ ELT L 353, 31.12.2008, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT 196, 16.8.1967, lk 1.

⁽⁵⁾ ELT L 396, 30.12.2006, lk 1.

Ohulause (1)	Riskilause (2)
H341 „Arvatavasti põhjustab geneetilisi defekte”	R68
H350 „Võib põhjustada vähktõbe”	R45
H350i „Sissehingamisel võib põhjustada vähktõbe”	R49
H351 „Arvatavasti põhjustab vähktõbe”	R40
H360F „Võib kahjustada viljakust”	R60
H360D „Võib kahjustada loodet”	R61
H360FD „Võib kahjustada viljakust. Võib kahjustada loodet”	R60; R61; R60-61
H360Fd „Võib kahjustada viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet”	R60-R63
H360Df „Võib kahjustada loodet. Arvatavasti kahjustab viljakust”	R61-R62
H361f „Arvatavasti kahjustab viljakust”	R62
H361d „Arvatavasti kahjustab loodet”	R63
H361fd „Arvatavasti kahjustab viljakust. Arvatavasti kahjustab loodet”	R62-63
H362 „Võib kahjustada rinnaga toidetavat last”	R64
H370 „Kahjustab elundeid”	R39/23; R39/24; R39/25; R39/26; R39/27; R39/28
H371 „Võib kahjustada elundeid”	R68/20; R68/21; R68/22
H372 „Kahjustab elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel”	R48/25; R48/24; R48/23
H373 „Võib kahjustada elundeid pikaajalisel või korduval kokkupuutel”	R48/20; R48/21; R48/22
H400 „Väga mürgine veeorganismidele”	R50
H410 „Väga mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime”	R50-53
H411 „Mürgine veeorganismidele, pikaajaline toime”	R51-53
H412 „Ohtlik veeorganismidele, pikaajaline toime”	R52-53
H413 „Võib avaldada veeorganismidele pikaajalist kahjulikku toimet”	R53
EUH059 „Ohtlik osoonikihile”	R59
EUH029 „Kokkupuutel veega eraldub mürgine gaas”	R29
EUH031 „Kokkupuutel hapetega eraldub mürgine gaas”	R31
EUH032 „Kokkupuutel hapetega eraldub väga mürgine gaas”	R32
EUH070 „Silma sattumisel mürgine”	R39-41

(1) Vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008.

(2) Vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ.

Eespool esitatud nõuet ei kohaldata selliste ainete ja segude suhtes, mille omadused tootmisprotsessis muutuvad nii, et kirjeldatud ohtu enam ei ole (nt ei ole enam bioloogiliselt kättesaadavad või muutuvad keemiliselt).

Selliste ainete ja segude puhul, millele võidakse määrata või on määratud eespool esitatud ohu- ja riskilauseid või mis vastavad eespool toodud tabelis esitatud ohuklassidesse ja -kategoriasse klassifitseerimise kriteeriumidele, või ainete puhul, mis vastavad määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktides a, b või c nimetatud kriteeriumidele, ei tohi kontsentratsiooni piirmäär ületada üldist või konkreetset kontsentratsiooni piirmäära, mis on kindlaks määratud kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10. Kui on kindlaks määratud konkreetne kontsentratsiooni piirmäär, kohaldatakse seda kontsentratsiooni üldise piirmäära asemel.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 57 punktides d, e või f sätestatud kriteeriumidele vastavate ainete kontsentratsiooni piirmäär ei tohi olla suurem kui 0,1 massiprotsenti.

Hindamine ja kontroll: määrusega (EÜ) nr 1272/2008 klassifitseerimata ainete puhul peab taotleja tõendama vastavust nende kriteeriumidega ning esitama i) deklaratsiooni selle kohta, et lõpptoote osaks olevad mittepaperkomponendid ei sisalda nendes kriteeriumides osutatud aineid lubatud piirmäära ületavas kontsentratsioonis; ii) deklaratsiooni selle kohta, et trükitud lõpptoote trükkimisel, katmisel ja viimistlemisel kasutatud kulumaterjalid, mis võivad jõuda trükitud lõpptootesse, ei sisalda nendes kriteeriumides osutatud aineid lubatud piirmäära ületavas kontsentratsioonis; iii) loetelu kõikide trükitud lõpptoote trükkimiseks, katmiseks ja viimistlemiseks kasutatud kulumaterjalide kohta. Kõnealune loetelu peab sisaldama kõigi tootmisprotsessis kasutatud kulumaterjalide kogust, otstarvet ja tarnijaid.

Taotleja peab sellele kriteeriumile vastavuse tõendamiseks esitama deklaratsiooni selle kohta, et ühtki ainet ei ole klassifitseeritud mitte ühtegi ohuklassi, mis on seotud määruse (EÜ) nr 1272/2008 kohaste ohulauseetega, kuivõrd seda on võimalik kindlaks teha vähemalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 VII lisas esitatud nõuetele vastava teabe põhjal. Sellele deklaratsioonile tuleb lisada kokkuvõtte eespool loetletud ohulauseetega seotud asjakohastest omadustest nii üksikasjalikult, nagu on kindlaks määratud määruse (EÜ) nr 1907/2006 II lisa (ohutuskaartide koostamise juhis) punktides 10, 11 ja 12.

Teavet selliste ainete omaduste kohta võib koguda muul viisil kui katsetustega, kasutades näiteks selliseid alternatiivseid meetodeid nagu *in vitro* meetodid, kvantitatiivsed struktuuraktiivsuse mudelid, rühmitamine või ülekandev lähenemine vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 XI lisale. Asjakohaseid andmeid soovitatakse tungivalt jagada.

Teave esitatakse aine või segu sellise kuju või füüsilise oleku kohta, milles seda valmistoote juures kasutatakse.

Määruse (EÜ) nr 1907/2006 (REACH) IV ja V lisas loetletud ainete puhul, mis kõnealuse määruse artikli 2 lõike 7 punktide a ja b alusel on vabastatud registreerimiskohustusest, piisab eespool toodud nõuetele vastavuse tagamiseks sellekohase deklaratsiooni esitamisest.

Tolueeni kasutamise korral rotatsioonsügavtrükil peab taotleja esitama asjakohased dokumendid kõnealuses protsessis kasutatava suletud/kapseldatud paigaldise või taaskasutusüsteemi või mõne samaväärse süsteemi taaskasutusmäära kohta.

b) Ained, mis on loetletud vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 lõikele 1

Määruse (EÜ) nr 66/2010 artikli 6 lõike 6 punkti a kohase keelu suhtes ei tohi teha erandit ainete puhul, mis on määratletud väga suure riskiteguriga ainenähtena ning esitatud määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklis 59 sätestatud loetelus ning mille kontsentratsioon segus on suurem kui 0,1 % ning. Kooskõlas määruse (EÜ) nr 1272/2008 artikliga 10 kindlaks määratud konkreetset kontsentratsiooni piirmäära kohaldatakse juhul, kui kontsentratsioon on väiksem kui 0,1 %.

Hindamine ja kontroll: määruse (EÜ) nr 1907/2006 artikli 59 kohasesse kandidaatainete loetellu kantud väga ohtlikuks peetavate ainete loetelu on järgmisel aadressil:

http://echa.europa.eu/chem_data/authorisation_process/candidate_list_table_en.asp

Viide loetelule esitatakse taotluse esitamise kuupäeva seisuga.

Taotleja peab tõendama vastavust sellele kriteeriumile ning esitama andmed trükitoodete trükkimisel kasutatud ainete koguse kohta ja deklaratsiooni selle kohta, et selles kriteeriumis nimetatud ainete kontsentratsioon lõpptootes on väiksem kui kehtestatud kontsentratsiooni piirmäär. Vastavalt määruse (EÜ) nr 1907/2006 artiklile 31 peab kontsentratsioon olema märgitud ohutuskaardil.

c) Biotsiidid

Toote koostisosana või sellesse lisatud segude koostisosana on toote säilivuse tagamiseks lubatud kasutada biotsiide, millele on määratud riskilauseid H410/R50-53 või H411/R51-53 vastavalt direktiivile 67/548/EMÜ, nõukogu direktiivile 1999/45/EÜ⁽¹⁾ või määrusele (EÜ) nr 1272/2008, üksnes sel juhul, kui kõnealuste biotsiidide bioakumuleerumisvõime log Pow (oktanooli-vee jaotusteguri) väärtus on < 3,0 või kui nende katseliselt määratud biokontsentratsioonitegur (BCF) on ≤ 100.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama kõikide tootmisprotsessi eri etappides kasutatud biotsiidide kohta materjali ohutuskaardi koopia ja tõendusmaterjali biotsiidi kontsentratsiooni kohta lõpptootes.

d) Pesuained

Aromaatseid süsivesinikke sisaldavaid pesuaineid võib trükkimisel ja/või selle alatoimingutes kasutada puhastamiseks üksnes juhul, kui need vastavad punkti 2 alapunktile b ja kui on täidetud üks järgmistest tingimustest:

- i) aroomaatsete süsivesinike sisaldus pesuaines ei ületa 0,1 massiprotsenti;
- ii) aasta jooksul kasutatav aroomaatseid süsivesinikke sisaldavate pesuainete kogus ei ületa kogu kalendriaasta jooksul kasutatavate pesuainete kogusest 5 %.

Seda kriteeriumi ei kohaldata rotatsioonügavtrükil pesuainena kasutatava tolueni suhtes.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama iga trükkikojas aasta jooksul kasutatud pesuaine kohta ohutuskaardi, millel on näidatud selle aastane tarbitud kogus. Pesuaine tarnija peab esitama deklaratsiooni aroomaatsete süsivesinike sisalduse kohta pesuaines.

e) Alküülfenooletoksülaadid – halogeenitud lahustid – ftalaadid

Trükitoodete trükkimiseks kasutatavatele tintidele, värvidele, tooneritele, liimidele, pesuainetele või muudele puhastuskemikaalidele ei tohi lisada järgmisi aineid ega valmistisi:

- alküülfenooletoksülaadid ja nende derivaadid, mis võivad lagunemisel tekitada alküülfenole;
- halogeenitud lahustid, mis kasutamise ajal on klassifitseeritud punkti 2 alapunktis a loetletud ohu- või riskikategooriatesse.
- ftalaadid, mis kasutamise ajal on vastavalt määrusele (EÜ) nr 1272/2008 klassifitseeritud riskilausetega H360F, H360D, H361f.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

f) Trükkivärvid, toonerid, tindid, lakid, fooliumid ja laminaadid

Trükkivärv, tooner, tind, lak, foolium ja laminaad (ainena või kasutatud valmistise koostises) ei tohi kasutada järgmisi raskmetalle ega nende ühendeid: kaadmium, vask (v.a vaskftalotsüaniin), plii, nikkel, kroom(VI), elavhõbe, arseen, lahustuv baarium, seleen, antimon. Koobaltit võib kasutada kuni 0,1 massiprotsenti.

Koostisained võivad 0,01 massiprotsendi ulatuses sisaldada nende metallide jälgi, kui need pärinevad tooraine lisanditest.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta, samuti koostisainete tarnijate deklaratsioonid.

3. kriteerium – ringlussevõetavus

Trükitoode peab olema ringlusse võetav. Trükitud paber peab olema värvi ärastav ja trükitoote mittepaberkomponendid peavad olema kergesti eemaldatavad, et mitte takistada ringlussevõttu.

- a) Märktugevust suurendavaid aineid võib kasutada ainult juhul, kui on võimalik tõendada lõpptootes ringlussevõetavust.

⁽¹⁾ EÜT L 200, 30.7.1999, lk 1.

- b) Liime võib kasutada ainult juhul, kui on võimalik tõendada nende eemaldatavust.
- c) Kattelakke ja laminaate, sh polüeteeni ja/või polüeteeni/polüpropüleeni, võib kasutada ainult raamatu-, ploki-, ajakirja-, kataloogi- ja töövihikukaante puhul.
- d) Värviaarastatavus peab olema tõendatud.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama märgtugevust suurendavate ainete kohta ringlussevõetavuskatse ja liimide kohta eemaldatavuskatse tulemused. Standardsed katsemeetodid on PTS-meetod PTS-RH 021/97 (märgtugevust suurendavate ainete puhul) ja INGEDE Method 12 (mittelahustuvate liimainete eemaldatavuse puhul) või mõni samaväärne katsemeetod. Värviaarastatavust tõendatakse Euroopa taaskasutatud paberi nõukogu (värviaarastuskaardiga (Deinking Scorecard) ⁽¹⁾) või mõne samaväärse katsemeetodiga. Katse tehakse kolme paberitüübiga: katmata, kaetud ja pindliimitud paber. Kui trükkivärvitüüpi müüakse ainult ühe või kahe konkreetse paberitüübi jaoks, piisab vaid kõnealuse tüübi (kõnealuste tüüpide) katsetamisest. Taotleja peab esitama deklaratsiooni selle kohta, et kaetud ja lamineeritud trükitoode vastab punkti 3 alapunktile b. Kui mõni trükitoote osa on kergesti eemaldatav (näiteks plastkaaned või korduvkasutatavad töövihikukaaned), võib ringlussevõetavuskatse teha ilma selle osata. Mittepaberkomponentide lihtsat eemaldatavust tõendatakse paberikogumisettevõtja, ringlussevõetavustevõtja või mõne samaväärse organisatsiooni deklaratsiooniga. Kasutada võib ka katsemeetodeid, mille puhul pädev ja sõltumatu kolmas isik on tõendanud, et need annavad samaväärseid tulemusi.

4. kriteerium – heited

a) Vetteheide

Filmide töötlemise ja plaatide tootmisega kaasnevat loputusvett, mis sisaldab hõbedat, ja fotokemikaale ei tohi suunata reoveepuhastisse.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning fotokemikaalide ja hõbedat sisaldava loputusvee käitlemise kirjelduse. Kui filme töödeldakse ja/või plaate toodetakse allhanke korras, peab allhankija esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta ning kirjelduse selle kohta, kuidas tema käitleb fotokemikaale ja hõbedat sisaldavat loputusvett.

Reoveepuhastisse suunatud kroomi- ja vasekogused ei tohi olla suuremad kui vastavalt 45 mg ja 400 mg pressis kasutatud trükisilindri ruutmeetri kohta.

Hindamine ja kontroll: kroomi- ja vaseheidet kanalisatsiooni tuleb kontrollida rotatsioonigavtrüki ettevõttes pärast puhastamist ja enne nende väljajuhtimist. Iga kuu tuleb võtta kroomi- ja vaseheidete representatiivne proov. Vähemalt kord aastas määratakse akrediteeritud laboratooriumis analüütilise katse abil kroomi- ja vasesisaldus kõnealuste proovide representatiivsetes osaproovides. Sellele kriteeriumile vastavuse hindamiseks jagatakse iga-aastase analüütilise katsega määratud kroomi- ja vasekogused trükkimisel trükipressis kasutatud trükisilindri pindalaga. Trükkimisel kasutatud trükisilindri pindala arvutamiseks korrutatakse silindri pindala ($= 2\pi rL$, kus r on raadius ja L on silindri pikkus) aastase trükitoodanguga (= eri trükitoode arv).

b) Öhkuheide

Lenduvad orgaanilised ühendid

Järgmised tingimused peavad olema täidetud:

$$(P_{LOÜ} - R_{LOÜ}) / P_{paber} < 5 \text{ [kg/tonn]}$$

kus:

$P_{LOÜ}$ = aasta jooksul toodete trükkimiseks kasutatud ostetud keemiatoodete LOÜ-sisaldus kilogrammides;

$R_{LOÜ}$ = selline LOÜ-kogus kilogrammides, mis on aasta jooksul kõrvaldatud, trükkimisprotsessides taaskasutatud ja müüdüd või korduskasutatud;

P_{paber} = aasta jooksul ostetud ja trükitoodete valmistamiseks kasutatud paberi kogus tonnides.

⁽¹⁾ Assessment of Print Product Recyclability – Deinkability Score – User's Manual, www.paperrecovery.org, „Publications”

Kui trükikoda kasutab erinevaid trükitehnoloogiaid, peab see kriteerium olema täidetud iga tehnoloogia puhul eraldi.

$P_{LOÜ}$ arvutatakse ohutuskaardil oleva LSÜ-sisaldust käsitleva teabe või keemiatoodete tarnija esitatava samaväärsede deklaratsiooni põhjal.

$R_{LOÜ}$ arvutamisel võetakse aluseks müüdüd keemiatoodete LOÜ-sisaldust käsitlev deklaratsioon või ettevõttesisene arvestusregister (või mõni muu samaväärne dokument), milles esitatakse tootmiskohas aastas taas- ja korduskasutatud LOÜ-kogus.

Eritingimused *heat-set*-trükkimisel

i) Kuivatusseadmesse sisse ehitatud järelpõletiga *heat-set*-ofsettrükkimise puhul kohaldatakse järgmist arvutusmeetodit:

$P_{LOÜ} = 90\%$ aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud niisutuslahustes sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides + 85% aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud pesuainetes sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides.

ii) Kuivatisse integreeritud järelpõletita *heat-set*-ofsettrükkimise puhul kohaldatakse järgmist arvutusmeetodit:

$PVOC = 90\%$ aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud niisutuslahustes sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides + 85% aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud pesuainetes sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides + 10% aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud trükiteinides sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides.

Alapunktide i ja ii kohaldamisel võib arvutuses kasutada proportsionaalselt väiksemaid protsendimäärasid kui 90% ja 85% , kui tõendatakse, et vastavalt rohkem kui 10% ja 15% aastas trükitoodete tootmiseks kasutatud niisutuslahustes või pesuainetes sisaldunud LOÜ aastakogusest kilogrammides on kõrvaldatud kuivatusprotsessi küttegaaside puhastamise süsteemis.

Hindamine ja kontroll: kemikaalide tarnija peab esitama deklaratsiooni alkoholide, pesuainete, tintide, niisutuslahuste või muude vastavate keemiatoodete LOÜ-sisalduse kohta. Taotleja peab tõendama arvutuste vastavust eespool sätestatud kriteeriumidele. Arvutusperiood hõlmab 12-kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmiskäitise puhul peavad arvutused hõlmama vähemalt käitise kolme representatiivset töökuud.

c) Rotatsioonisügavtrükiga kaasnevad heited

i) Trükiste rotatsioonisügavtrükil ei tohi LOÜ-õhkuheide ületada 50 mg C/Nm^3 .

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama asjakohased dokumendid sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

ii) Tuleb paigaldada Cr^{6+} õhkuheidet vähendavad seadmed.

iii) Cr^{6+} õhkuheide ei tohi ületada 15 mg ühe tonni paberi kohta.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab kirjeldama olemasolevat süsteemi ning dokumendid Cr^{6+} heite kontrolli ja seire kohta. Dokumentatsioon peab sisaldama Cr^{6+} õhkuheite vähendamise seotud mõõtmiste tulemusi.

d) Trükkimisprotsessid, mille suhtes õiguslikke meetmeid ei kohaldata

Heat-set-ofsettrükkimise ja fleksograafia kuivatusprotsessis lenduvaid lahusteid tuleb töödelda taaskasutus-, põletus- või mõnes muus samaväärses süsteemis. Neil juhtudel, kui õiguslikke meetmeid ei kohaldata, ei tohi LOÜ-õhkuheide ületada 20 mg C/Nm^3 .

Seda nõuet ei kohaldata siidtrüki ega digitaaltrüki suhtes. Samuti ei kohaldata seda selliste *heat-set*- ja fleksograafia paigaldiste suhtes, mille puhul on aastane lahustikulu alla 15 tonni.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama olemasoleva süsteemi kirjelduse ning dokumendid õhkuheite kontrolli ja seire kohta ning mõõtmistulemused.

5. kriteerium – jäätmed

a) Jäätmekäitlus

Trükitoodete tootmise käitises peab olema jäätmekäitlussüsteem, mille on kindlaks määratud asjaomased kohaliku omavalitsuse või riigi tasandi reguleerivad asutused ning mis hõlmab ka trükitoodete tootmisel tekkivaid jääktooteid.

Süsteem peab olema dokumenteeritud või selle kohta tuleb esitada selgitus, kusjuures käsitleda tuleb vähemalt järgmisi menetlusi:

- i) ringlusse suunatava materjali jäätmehoost eraldamine, käitlemine, kogumine ja kasutamine;
- ii) materjalide taaskasutamine muul otstarbel, nagu põletamine tehnoloogilise auru saamiseks või kütteks või kasutamine põllumajanduses;
- iii) ohtlike jäätmete käitlemine, kogumine, eraldamine ja kõrvaldamine, nagu on kindlaks määratud asjakohase kohaliku omavalitsuse ja riigi tasandi reguleerivad asutused.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama deklaratsiooni kõnealusele kriteeriumile vastavuse kohta ning jäätmekäitlusandmete kogumise ja jälgimise korra kirjelduse. Vajaduse korral esitab taotleja kohaliku omavalitsuse asutusele asjakohase deklaratsiooni igal aastal. Kui jäätmekäitlust tehakse allhanke korras, peab ka allhankija esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta.

b) Paberijäätmed

Tootmisel tekkivate paberijäätmete kogus „X” on:

Trükitehnoloogia	Paberijäätmete maksimaalne %
Poogenofsetrükk	23
coldset-trükk, ajalehed	10
coldset-trükk, blanketid	18
coldset-rotatsioonrükk (v.a ajalehed ja blanketid)	19
heat-set-rotatsioonrükk	21
sügavrükk	15
fleksograafia (v.a lainepapp)	11
digitaalrükk	10
ofsetrükk	4
fleksograafia (lainepapp)	17
siidrükk	23

kus

X = aastane ökomärgisega trükitoodete trükkimisel (sh järeltöötlusel) tekkinud paberijäätmete kogus tonnides jagatuna aastast ostetud ja ökomärgisega trükitoodete tootmiseks kasutatud paberikogusega tonnides.

Kui trükikoda teeb järeltööstustoiminguid mõnele teisele trükikojale, ei arvestata nende toimingute tegemisel tekkivaid paberijäätmeid „X” arvutamisel.

Kui järeltööstustoimingud ostetakse allhankijalt, siis arvutatakse allhanke tulemusena tekkiv paberijäätmete hulk ja võetakse seda arvesse „X” arvutamisel.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama paberijäätmete koguse arvutuste kirjelduse ning trükikoja paberijäätmeid koguva ettevõtja deklaratsiooni. Esitatakse allhanketingimused ja järeltööstusega seotud paberijäätmete koguse

arvutused. Arvutusperiood hõlmab 12-kuulist tootmist. Uue või ümberehitatud tootmiskäitise puhul peavad arvutused hõlmama vähemalt käitise kolme representatiivset töökuud.

6. kriteerium – energiatarbimine

Trükitoda koostab kõigi energiat tarbivate seadmete (k.a sisseade, valgustus, kliimaseadmed, jahutus) registri ja nende energiatõhususe suurendamise meetmete programmi.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama energiat tarbivate seadmete registri ja energiatõhususe suurendamise programmi.

7. kriteerium – koolitus

Ökomärgisenuete üha parema täitmise tagamiseks antakse kõigile igapäevastes toimingutes osalevatele töötajatele vajalikud teadmised.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama deklaratsiooni sellele kriteeriumile vastavuse kohta, väljaõppeprogrammi üksikasjad ja selle sisu ning andmed selle kohta, millal ja millise väljaõppe on iga töötaja saanud. Taotleja esitab pädevale asutusele ka koolitusmaterjalide näidise.

8. kriteerium – kasutuskõlblikkus

Toode peab vastama oma kasutusotstarbele.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama asjakohased dokumendid sellele kriteeriumile vastavuse kohta. Taotleja võib kasutada trükitoote kasutuskõlblikkuse tõendamiseks asjakohaseid siseriiklikke või kaubandusstandardeid.

9. kriteerium – pakendil esitatav teave

Tootel peab olema järgmine teave:

„Vanapaber kogutakse ringlussevõtmiseks”.

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama toote pakendi näidise, millele on märgitud nõuetekohane teave.

10. kriteerium – ELi ökomärgisel esitatav teave

Vabatahtlik tekstiväljaga märgis peab sisaldama järgmist:

- see trükitood on ringlusse võetav,
- see on trükitud väikese keskkonnamõjuga paberile,
- paberi tootmisel ja trükkimisel on kemikaalide õhku- ja vetteheide olnud piiratud.

Juhised tekstiväljaga vabatahtliku märgise kasutamise kohta on esitatud „Ökomärgise kasutamisujuhendis” järgmisel veebisaidil:

<http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/promo/pdf/logo%20guidelines.pdf>

Hindamine ja kontroll: taotleja peab esitama trükitoote näidise, millel on ökomärgis, ja tõendi sellele kriteeriumile vastavuse kohta.
